

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1882. Första Kammaren. N:o 5.

Onsdagen den 1 Februari.

Kammaren sammanträdde kl. 12 på dagen.

Justerades protokollet för den 25 i sistlidne månad.

Upplästes ett inlemnadt sjukbetyg af följande lydelse:
Att Ledamoten af Riksdagens Första Kammare Hr *O. Ljungqvist*
är af rheumatism hindrad att tills vidare lemna sina rum, intygar
Stockholm den 1 Februari 1882.

Adolf Kjellberg.
Med. Doktor.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades Herr *Adlersparre* under tre veckor från den 4 i denna månad.

Företogs val af fem ledamöter i Kammarens Tillfälliga Utskott N:o 1; och befunnos efter valförrättningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Carlheim-Gyllensköld, A. T.	med 78 röster,
» Croneborg	» 78 »
» Hammarhjelm	» 78 »
» Thyselius	» 78 »
» Stråle, G. H.	» 77 »

Företogs val af fem ledamöter i Kammarens Tillfälliga Utskott N:o 2; och befunnos efter valförrättningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Lindahl	med 70 röster,
» Rääf	» 70 »
» Stråle, W.	» 70 »
» Wallberg	» 70 »
Friherre Ericson	» 69 »

Företogs val af två suppleanter i Kammarrens Tillfälliga Utskott N:o 1; och befunnos efter valförrättningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

Friherre Cederström	med 6 röster,
Herr Tornerhjelm	» 5 »

Företogs val af två suppleanter i Kammarrens Tillfälliga Utskott N:o 2; och befunnos efter valförrättningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Andersson, J.	med 46 röster,
» Bengtsson	» 45 »

Fråga om tillsättande af ett Särskildt Utskott.

Föredrogs Andra Kammarrens den 30 sistlidne Januari bordlagda protokollsutdrag N:o 34, med inbjudning till Första Kammarren att förena sig i Andra Kammarrens beslut om tillsättande af ett särskildt utskott, bestående af sju ledamöter från hvardera Kammarren, för behandling af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående löneförbättring åt lärare vid de allmänna läroverken och vissa pedagogier, högre lärarinneseminariet samt folkskolelärareseminiarierna m. m.

Herr Ekman, Johan Jacob: Då Kongl. Maj:ts nådiga proposition icke innebär någon omorganisation af rikets allmänna läroverk, utan endast afser en väl behöflig löneförhöjning åt lärarne vid desamma, hvarigenom dessa lärare bättre komma i tillfälle att uppfylla sitt ansvarsfulla kall till lärjungarnes fördel, inser jag ingen anledning, hvarför denna fråga, som i sjelfva verket icke är någon annan än en penningefråga, icke bör gå till det Utskott, som i regeln och på grund af Riksdagsordningens 39 § behandlar alla andra penningefrågor, eller Stats-Utskottet. Må man icke invända, att Kongl. Maj:ts proposition lägger hinder i vägen för en framtida omorganisation af rikets läroverk. Enligt hvad vi dels hafva hört af Kongl. Maj:ts trontal, dels förnummit genom läsning af Kongl. Maj:ts proposition, är det så långt ifrån att denna proposition skulle omöjliggöra en sådan omorganisation, att den tvärtom icke blott icke omöjliggör utan snarare befordrar desamma. Då jag för min del af lätt begripliga skäl önskar all möjlig framgång åt den Kongl. propositionen, ser jag deri en ytterligare anledning att önska, att den måtte komma till Stats-Utskottet, helst detta Utskott vid denna riksdag är så sammansatt, att jag föreställer mig att frågan der skulle komma att vinna icke blott den grundligaste pröfning, utan äfven den välvilligaste behandling, desto mera som der sitta två af de ledamöter, som deltagit i komiténs förberedande behandling. Jag vill ock särskildt nämna den person, som väckt det förslag hvilket nu utgör föremål för inbjudning till deltagande i Särskildt Utskott, och jag kan icke betvifla att ju han kommer att vara bland dem, som med intresse och välvilja omfatta detta förslag. Jag tager mig

derföre friheten hemställa, att Andra Kammarens inbjudning i frågan varder afslagen och att den Kongl. propositionen måtte förblifva i Stats-Utskottet, dit den redan af denna Kammare blifvit vilkorligt hänvisad.

Fråga om tillsättande af ett Särskildt Utskott.

(Forts.)

Herr Stråle, Holdo: Då jag först tog kännedom om Kongl. Maj:ts nådiga proposition med afseende på löneförbättring åt lärare vid de allmänna läroverken och vissa pedagogier, etc., fick jag också för min del samma uppfattning, som den siste ärade talaren nyss framstälde, nemligen att här icke vore fråga om något annat än en penningefråga och att följaktligen Stats-Utskottet efter gammal sed vore icke allenast det rätta utan äfven det lämpligaste för frågans behandling. Sedan dess har jag emellertid varit i tillfälle att taga kännedom om frågan i dess hela utsträckning, och då ställer den sig för mig helt annorlunda, än hvad den i början gjorde, och följaktligen annorlunda än den siste ärade talaren yttrade. Till den Kongl. propositionen knyta sig nemligen två i Medkammaren väckta motioner, af hvilka den ena innehåller en hemställan att en undersökning måtte ega rum för att utröna, i hvilka samhälls- och förmögenhetsvilkor de 13 till 15 tusen lärjungar befinna sig, som begagna sig af undervisningen vid de allmänna läroverken och pedagogierna, i syfte att få utredt, huruvida och i hvilken mån höjning i terminsafgifter borde ifrågakomma och kanske allra mest i syfte att få utrönt, huru det förhåller sig med den, om jag så må uttrycka mig, mera godtyckliga bestämmelsen angående de 15 till 25 proc., som skulle vara fritagna från afgifter, i hvilket hänseende jag ber att få erinra att ecklesiastikministern i sitt yttrande till statsrådsprotokollet anført, att åtskilliga af de myndigheter, som varit hörda i saken, uttalat stora betänkligheter både i afseende å den föreslagna förhöjningen i terminsafgifter och i afseende å det lämpliga procentantalet, som borde från afgifter befrias. Denne motionär har vidare upptagit frågan om föreslagna ändringar i undervisningen vid de femklassiga och vid de högre allmänna läroverken, och huruvida icke antalet af dem kunde inskränkas; och han slutar med att föreslå, att för detta ändamål Riksdagen måtte ställa ett anslag af 714,500 kronor på extra stat till Kongl. Maj:ts disposition. Den andra motionären åter har upptagit Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts förslag sistlidna år i dess utlåtande (N:o 4), som innehåller icke mindre än 5 olika punkter, hvilka jag nu icke skall besvara Kammaren med att uppläsa, men hvaraf åtskilliga djupt ingripa i undervisningsförhållandena: den berör nemligen, bland annat, frågan om universitetsexamina, om framflyttning af de döda språkens läsning i skolorna, indragning af åtskilliga pedagogier, indragning af lägsta klassen i de allmänna läroverken m. m. Vid det förhållande att således, så vidt jag kan förstå, det här icke blott är fråga om ett större eller mindre anslag, vare sig på extra eller ordinarie stat, utan frågan här gäller undervisningsväsendet, i den vidd den fick genom Andra Kammarens beslut förlidna år, måste jag för min del bekänna, att jag högeligen befarar, att Stats-Utskottet, som har hela statsregleringen och åtskilliga andra mycket viktiga frågor om hand, må hända icke skulle kunna taga denna viktiga fråga i hela dess vidd i ompröfning, hvaraf följden skulle kunna blifva, att det, som Kongl. Maj:t och det som denna Kammare äsnyftar,

Fråga om tillsättande af ett Särskildt Utskott.
(Forts.)

nemligen en löneförbättring, skulle, om icke helt och hållet stranda, åtminstone blifva uppskjuten, detta på grund deraf — jag upprepar det än en gång — att Stats-Utskottet möjligen icke skulle kunna göra den grundliga utredning, som i saken erfordras, och som — jag vågar påstå det — om icke alla, dock de flesta af Andra Kammarens ledamöter önska, att sluta af den stora pluralitet, hvarmed Andra Kammaren fattade sina beslut. Mig förefaller det därför, som om Kammaren gjorde hvad billighet och rättvisa kräfva, i fall Kammaren antog den inbjudning till Särskildt Utskott, som nu är för Kammaren föredragen.

Jag vet mycket väl, hvilket beslut Kammaren fattade i denna fråga förlidna år; men jag vill äfven påstå, att tillsättande af ett Särskildt Utskott — så vidt mitt ringa förstånd räcker till — icke binder denna Kammare till några medgifvanden på förhand eller vid någon på förhand uttalad åsigt vare sig i det ena eller andra hänseendet, lika litet som det tvingar Kammaren att frångå det beslut, den fattade förlidna år. Denna del af frågan skulle komma att föreläggas i det Särskilda Utskottet och Kammaren blefve då i sin goda rätt att pröfva den frågan särskildt.

Det gäller således, efter min uppfattning, egentligen och hufvudsakligen, huruvida icke Kammaren med ett sådant beslut skulle vilja gå Medkammaren till mötes i det der framlagda förslaget, hvilket bifölls af nämnda Kammare utan diskussion; och man kan väl deraf draga den slutsats, att det är en allmän tanke, att frågan bör på detta sätt behandlas.

Vid sådant förhållande och med all aktning för öfrigt för den motsatta åsigt, som jag mycket väl vet finnes här i Kammaren, kan jag för min ringa del icke finna annat än att Kammaren handlar klokt och välbetänkt, om den antager Medkammarens inbjudning; och jag vågar därför hos Herr Grefven och Talmannen vördsamt anhålla om proposition på bifall dertill.

Herr Jöns Pehrsson: Herr Grefve och Talman! Då jag först fick kännedom om den ifrågavarande inbjudningen från Andra Kammaren, förestälde jag mig icke, att det skulle uppstå något motstånd mot att bifalla densamma, ehuru jag måste erkänna, att jag icke är särdeles vän af sådana tillställningar, som här äro i fråga och hvilka naturligtvis öka Riksdagens utgifter. Men herrarne borde icke glömma, att här föreligger en så vigtig omständighet, att alla skäl tala för att denna Kammare tillmötesgår Medkammaren i detta afseende; ty det är möjligt, att Andra Kammaren sätter frågan om elementarläroverkens omreglering i samband med lönefrågan; och om då skulle inträffa, att ingen reform kunde åstadkommas vid denna riksdag, så finge den väl behöfliga löneförhöjningen för elementarlärarne sitta hårdt emellan. Jag betviflar icke, att, såsom den förste talaren nämnde, Stats-Utskottet är både villigt och kompetent att behandla denna fråga. Men å andra sidan veta vi äfven, huru mycket detta Utskott har att göra; och jag tror att här kan letas ut tillräckligt antal ledamöter, som icke äro upptagna af andra Utskott och som, om de också icke kunna anses hafva alldeles lika stor förmåga som Stats-Utskottets ledamöter, likväl äro

fullt skicklige att pröfva denna sak. Jag tänker härvid närmast på den, som nu sitter vid min sida och som bör kunna utträtta något i den vägen.

Jag skall icke blifva vidlyftig utan endast påyrka, att Kammararen bifaller Medkammarens förslag om tillsättande af Särskildt Utskott för den förevarande frågans behandling. Ty, mine herrar — jag säger det ännu en gång — vi må icke glömma, att Medkammaren sätter reformfrågan i fullt och fast samband med frågan om löneförhöjningen. Och kan icke det ena genomföras, så fruktar jag, att icke heller det andra kan det. Ty Medkammaren lär icke låta sig nöja med att alltid bevilja ökade löner utan att på samma gång se, att nödiga reformer genomföras. Vill man påstå, att en reform i skolväsendet icke kan genomföras, då först kan man afslå Medkammarens framställning; men i annat fall bör man icke göra det, utan i stället söka åstadkomma den utredning, som är nödig och Medkammarens inbjudning åsyftar. Jag yrkar bifall till Medkammarens ifrågavarande framställning.

Fråga om tillsättande af ett Särskildt Utskott.
(Forts.)

Friherre Klinckowström: Vill man en sådan behöflig löneförhöjning för de ifrågavarande elementarlärarne, som Kongl. Maj:t i sin proposition till denna Riksdag begärt — och jag tror att de fleste af denna Kammares ledamöter vilja det — så är min fullkomliga övertygelse, att den enda väg att komma till detta önskvärda mål är att biträda Andra Kammarens nu föreliggande begäran om ett Särskildt Utskott. Jag ser visserligen af Medkammarens protokollsutdrag, att det föreslagna Utskottet skulle tillsättas endast för behandling af Kongl. Maj:ts nyssnämnda proposition; men det lider intet tvifvel, att, om ett sådant Utskott blefve tillsatt, dit komme att remitteras jemväl de motioner, hvilka med anledning af denna fråga blifvit väckta i Andra Kammaren. Och jag tror, att ändamålet med dessa motioner är att få till Kongl. Maj:t framkomma med begäran om undersökning och utredning angående elementarläroverksförhållandena, läseplaner och flera dylika frågor, om hvilka Kammarens flertal torde vara ense, att de böra i samband med lönefrågan regleras och bestämmas. Ty blifver väl lönefrågan först bestämd, och man sedan skall taga i tu med omorganisationen af elementarläroverken, så fruktar jag, att denna senare fråga blifver lemnad å sido. Jag tror således, att om man vill en väl behöflig löneförbättring åt elementarlärarne, så bör man gå till mötes Andra Kammarens inbjudning om tillsättande af ett Särskildt Utskott för behandling af Kongl. Maj:ts proposition i ämnet, äfvensom de motioner, som dermed hafva samband; ett tillvägagående, som jag härmed ber att få förorda.

Herr vice Talmannen: För min del ber jag att få instämma med den förste talaren. Det är här icke fråga om annat än lönereglering för elementarläroverkens lärare; och enligt min uppfattning kan det icke vara skäl att uti en i sig sjelf jemförelsevis enkel fråga inblanda en så stor och omfattande fråga som den om elementarläroverkens omorganisation. Frågorna kunna icke annat än lida på en sådan sammanblandning; och det lider icke något tvifvel, att icke den ena frågan kan behandlas fristående från den andra. Af dessa skäl och då, på

Fråga om till-
sättande af ett
Särskildt Ut-
skott.
(Forts.)

sätt den förste talaren sökt ådagalägga, Stats-Utskottet vid denna riksdag räknar bland sina ledamöter åtskilliga för frågans lösning särdeles intresserade och skicklige män, anhåller jag för min del att med honom få förena mig i yrkandet om afsiag å inbjudningen.

Herr Wallenberg: I denna fråga ber jag att få vördsamt erinra derom, att i den Kongl. propositionen särskildt finnes uttaladt, att ett bifall till densamma icke må anses utgöra hinder för en blifvande reorganisation af elementarläroverken. Under sådana förhållanden förefaller det mig åtminstone egendomligt att nu framkomma med det påståendet, att, derest man icke får inskjuta i detta Riksdagens blifvande beslut vilkor om en reorganisation eller sina speciella åsigtter i frågan, man vill vägra elementarlärarne all löneförhöjning. Detta är så mycket egendomligare, som det jemväl i Kongl. Maj:ts förslag omförmäles, hvarifrån den väsentligaste delen af medlen för löneförhöjningen kommer att tagas, och Riksdagens liberalitet i afseende på anslagets beviljande sålunda icke kommer att synnerligen ifrågasättas. Men jag har ett annat ännu kraftigare skäl för min mening, nemligen att en sådan fråga som denna icke bör utredas af ett Utskott inom Riksdagen, utan att, när en gång ett förslag om förändring i läroverkens organisation och undervisningsämnen skall föreläggas Riksdagen, det är bättre att ett sådant förslag, hvilket jemväl i den Kongl. propositionen utlofvas, kommer från regeringen. Jag är ledsen att nödgas säga, det bland de oegentligheter, som förefinnas i Riksdagsordningen, är kanske den allra största *missbruket* af gemensamma voteringar. Det är derföre jag icke kan vara med om en framställning, som afser att framtruga beslut i en eller annan form genom gemensam votering och hvarigenom kanske ett helt reorganisationsförslag kommer att uppställas såsom vilkor för en löneförbättring för skollärarne. Derigenom sättes Kongl. Maj:t i den dilemma, att Kongl. Maj:t antingen måste låta med en af Riksdagen medgifven löneförhöjning anstå eller ock nödgas utan minsta ändring antaga ett förslag, som regeringen icke helt och hållet kan gilla och som kanske är sämre än det, som vi på den rätta och vanliga vägen kunde få. Jag vet icke hvad majoriteten i denna Kammare — tänker; men jag tror icke att den låter inverka på sig af sådana yttranden, som vi nyss hörde från ett par talares läppar, nemligen att om man icke går hvarje framställning till mötes från Medkammaren, så blifver det icke något af med hela saken, vore den än aldrig så billig och rättvis.

Herr Jöns Pehrsson: Då den siste talaren nämnde, att det var ett par talare, som antydtt något, som vore obehörigt under diskussionen, tager jag för gifvet, att han icke menade mig ensam. Att jag var nog upprigtig att uttala, huru jag trodde att saken skulle komma att gestalta sig, om inbjudningen afslås, är mitt fel; men jag tror att jag var fullt befogad dertill, och jag har icke anspråk på, att majoriteten här skall följa min mening. När saken en gång kommer till afgörande, skall det visa sig, om mina uttalanden haft skäl för sig eller icke. Jag tror, att det icke går så lätt att få igenom en löneförhöjning nu som förut, såvida man icke på samma gång kan garantera den

reform, som erfordras. Och jag får för min del bekänna, att så svårt det än vore att vid den slutliga voteringen neka löneförbättring för en del af elementarlärarne, måste jag dock göra det, då jag är öfvertygad om att en reform på den vägen är både nödvändig och måste komma. Det är derföre skäl att frågan utredes så snart som möjligt, på det att man må kunna se, hvad som behöfver göras. Och jag tror, att ett Särskildt Utskott har bättre tid och tillfälle att egna sig deråt än Stats-Utskottet, ty Stats-Utskottet har för många andra göromål för att kunna medhinna äfven detta. Jag anhåller om bifall till mitt förut gjorda yrkande.

Fråga om tillsättande af ett Särskildt Utskott.
(Forts.)

Herr Ekman, Johan Jacob: Om lönefrågan skulle komma att hvilas, till dess en omorganisation af elementarläroverken komme att genomföras, så innebär detta, att lärarne skulle komma att lika länge blifva satta på svältkur. Skulle å andra sidan frågan nu blifva afgjord, så blefve derigenom dörren öppnad för en omorganisation af läroverken, och det beror då på Riksdagen att vidtaga de åtgärder, som derför må anses mest ändamålsenliga. Att sammankoppla löne-regleringsfrågan med frågan om organisationen af läroverken vore således att ytterligare förlänga den tid, som skulle komma att förflyta, innan lärarne komme i åtnjutande af en löneförbättring. Dessutom ber jag få anmärka, att en af de motioner, som blifvit väckta i Andra Kammaren, och som man haft för afsigt att hänvisa till Särskilda Utskottet, lär vara af beskaffenhet att böra behandlas af Tillfälligt Utskott. Jag yrkar fortfarande på frågans hänskjutande till Stats-Utskottet.

Herr Stråle, Holdo: Med anledning af den siste talarens yttrande angående de i Andra Kammaren väckta motioner, ber jag få upplysa honom derom, att Andra Kammaren remitterat dessa frågor till Stats-Utskottet *under förutsättning*, att icke något Särskildt Utskott blir tillsatt. Det var detta, som förra gången gaf mig anledning yttra, att frågan icke är så enkel, som Herr vice Talmannen här velat framhålla. För min ringa del kan jag icke fatta, huru Stats-Utskottet kan undgå att, då det företager till pröfning Kongl. Maj:ts nädiga proposition angående anslag till lärarne, äfven till pröfning upptaga såväl den ena som den andra motionen, och jag hemställer, huruvida Stats-Utskottet kan undgå att taga i betraktande det beslut, som Andra Kammaren har i detta hänseende fattat. Det är icke, såsom en talare på stockholmsbänken påstått, några enskilda åsichter, som man här söker att framtinga, utan Medkammarens med stor majoritet fattade beslut, som framlagts till pröfning i dag, och jag vågar påstå, att man icke med skäl kan fälla ett sådant yttrande, som att det endast skulle vara några enskildas funderingar, som man på detta sätt velat framtruga. För min egen del har jag intet personligt intresse i frågan, jag har icke någon son, som går i skolan, utan hyser blott deltagande för skollärarne, hvilkas öde i väsentlig mån hänger på det beslut, Kammaren i dag fattar. I följd häraf har jag ansett det vara min pligt att fästa Kammarens uppmärksamhet på ett förhållande, som jag förmodade vara för flertalet okänt, nemligen hvilket omfång frågan fått genom förevarande förslag.

Fråga om till-
sättande af ett
Särskildt Ut-
skott.
(Forts.)

Jag får upprepa att frågan ingalunda är så enkel, som man låtit påskina; det är icke endast fråga om en ren penningeutfgift, utan det måste — antingen den nu beviljas eller icke — äfven blifva fråga om, hvilka åsichter Riksdagen kan anse sig böra framställa i sjelfva saken. Nu är denna i sin enkelhet sådan, att Kongl. Maj:t har sagt: »om Riksdagen beviljar dessa löneförhöjningar, så skall jag sedermera taga under nådig ompröfning, huruvida jag vill sätta till några insigtsfulla män, som skola i en komité undersöka det öfriga, som rör skolfrågan.» Andra Kammaren deremot har ansett, att man *endast* i sammanhang med den efter Kammarens uppfattning väl behöfliga förändringen uti sjelfva organisationen af läroverken bör fastställa på ordinarie stat den ifrågasatta löneförhöjningen. Vid sådant förhållande hemställer jag till Herr vice Talmannen och hvarje annan, om man kan säga, att förevarande fråga är enkel och endast utgör en ren penningefråga.

Jag skall icke inlåta mig på en talares på stockholmsbänken uppfattning i afseende på de gemensamma voteringarne; men så mycket vill jag säga, att, om man anser missbruk dermed verkligen bedrifvas, han borde vara den förste att understödja detta förslag, hvarigenom man kunde undvika åtminstone *en* gemensam votering.

För öfrigt kan jag icke finna annat än att såväl Riksdagen i sin helhet som Kamrarne hvar för sig äro i sin lagliga och goda rätt att, vid pröfning af förslag från Kongl. Maj:t om beviljande af penningar, för dessas beviljande fastställa de vilkor eller vidtaga de förändringar, som de anse nödvändiga eller önskvärda. Detta har Riksdagen gjort många gånger förut och kommer att göra ännu många gånger, såsom jag hoppas.

Jag tillåter mig ännu en gång att säga, att här är icke fråga om, att Kammaren skall binda sig vid någon åsigt af vare sig den ena eller den andra frågan, utan blott om ett tillmötesgående, som jag fortfarande anser vara klokt och nu på sin rätta plats.

Herr Ekman, Carl: Äfven under föregående riksdagar, då Stats-Utskottet varit öfverhopadt med mycket flera göromål, än hvad efter all anledning detta Utskott vid förevarande riksdag kommer att få, har för detsamma tiden räckt till att behandla löneregringsfrågor, mera invecklade än den, som enligt Kongl. Maj:ts proposition nu föreligger. Jag tror således, att hvarken tid eller krafter för detta Utskott saknas; ty Utskottet räknar från båda Kamrarne bland sina ledamöter män, hvilka, efter min uppfattning, skola väl förstå att behandla denna viktiga fråga. Då således hvarken tid eller krafter fattas Utskottet, så reducerar sig, enligt mitt förmenande, den föreliggande frågan endast derhän, huruvida elementarläroverkens lärare utan afseende på den organisation, som dessa läroverk nu ega eller framdeles möjligen komma att få, böra vara berättigade till löneförhöjning. För min del skulle jag vilja anse, att vid afgörandet af denna Kongl. Maj:ts proposition hänsyn icke bör tagas till något annat än detta. Om jag ett ögonblick skulle hafva tvekat, huruvida skäl förefunnes att bifalla Andra Kammarens inbjudning om tillsättande af ett Särskildt Utskott för behandlingen af denna fråga, så hafva alla mina tvifvel i detta hänseende under öfverläggningen i dag blifvit undanröjda, då det af

tvenne talare, som förklarar sig ega god kännedom om åsigtarna hos majoriteten i Andra Kammaren, här blifvit försäkradt, att enda sättet att få ett bifall till löneförhöjningen skulle vara, att man bifölle förslaget om tillsättande af ett Särskildt Utskott. Men just det är frågan, huruvida läroverkens omorganisation skulle sättas i sammanhang dermed. Det är sålunda meningen hos denna majoritet, som har önskat tillsättande af ett Särskildt Utskott, att med en enkel anslagsfråga sammankoppla en organisationsfråga, hvilken icke kan vara föremål för annat än en framställning från Riksdagen till Kongl. Maj:t. Nu kan det väl vara möjligt, att, när utlåtandet från Utskottet kommer till Kamrarna, denna Kammare, såsom den ofta har gjort, skiljer de båda frågorna från hvarandra. Men många förvecklingar och mycket obehag kan uppkomma genom en sådan ärendenas behandling, och jag hoppas därför, att Första Kammaren, till undvikande af ett sådant obehag, bör besluta, att Kongl. Maj:ts proposition angående läroverkslärarens lönerreglering skall gå till Stats-Utskottet och af detta Utskott behandlas såsom Riksdagsordningen föreskrifver. På grund häraf får jag hos Herr Grefven och Talmannen vördsamt anhålla om proposition på afslag å inbjudningen att deltaga i Andra Kammarens beslut att tillsätta ett Särskildt Utskott.

Fråga om tillsättande af ett Särskildt Utskott.
(Forts.)

Sedan öfverläggningen förklarats härmed slutad, framstälde Herr Grefven och Talmannen enligt de derunder gjorda yrkandena propositioner, först på antagande af ifrågavarande inbjudning och derefter på afslag derå, samt förklarade sig finna den senare propositionen vara med öfvervägande ja besvarad.

Flere ledamöter begärde votering; i anledning hvaraf uppsattes, justerades och anslogs en så lydande omröstningsproposition:

Den, som antager den i Andra Kammarens protokollsutdrag N:o 34 framställda inbjudning, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, afslås samma inbjudning.

Omröstningen företogs, och vid dess slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 29;

Nej — 58.

Justerades tre protokollsutdrag för detta sammanträde, hvarefter Kammaren åtskildes kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.